Ч. 71 Неділя 31 марця (12 цьвітня) 1896. Рік VI.

Виходить у Львові що дня (крім неділь і гр. кат. сьвят) о 5-ій годині по полудни.

Редакция і Адміністрация: улиця Чарнецкого ч. 8.

Письма приймають ся лиш франковані.

Рукописи звертають ся лиш на окреме жадане і за зложенем оплати почтової.

Рекламациї незапечатані вільні від оплати почтової.

НАРОДНА ЧАСОПИСЬ

Додаток до „Ґазети Львівскої“.

Передплата у Львові в бюрі дневників Люд. Пльона і в ц. к. Старостствах на провинциї:

на цілий рік зр. 2·40
на пів року „ 1·20
на чверть року „ —·60
місячно . . „ —·20
Поодиноке число 1 кр.

З почтовою пересилкою:

на цілий рік зр. 5·40
на пів року „ 2·70
на чверть року „ 1·35
місячно . . „ —·45
Поодиноке число 3 кр.

Справа церковна в Болгариї.

Можна було легко предвидіти, що Росия не вдоволить ся лиш самим переходом кн. Бориса на православіє, але буде жадати що раз то инших жертв за свою прихильність, аж остаточно дійде до того, що есть єї остаточною цілею — зробить Болгарию під кождим взглядом зависимою від себе. Чи Болгари дадуть ся зловити, чи ні, се годі нині сказати; але поступоване кн. Фердинанда і єго дорадників єсть тепер того рода, що можна сьміло сказати, що они ідуть у всім під лад Росиї і слухають рад, ба, не рад, але приказів російского амбасадора в Константинополи Нелидова.

Нині взяла вже Росия Болгарию досить добре в свої руки. Перехід кн. Бориса на православіє — то лиш ідеальне вдоволенє бажанням Росиї — она волить, щось реальнійшого і то вже по части осягнула. Передовсім перекинула Росия акцию торговельну до Болгариї. Стало ся се як найскорше; установлено консуляти, проектує ся скріпленє фльоти торговельної на Дунаю, відмавляє ся Болгариї права до Чорного моря і робить ся болгарскі порти в Бурбасї і Варні зависимими від Росиї — а все длятого, щоби Болгарию зробити зависимою від Росиї під взглядом економічним і торговельним. Нарікали Болгари свого часу на Австро-Угорщину — мають тепер Росию. Ледви чи їм стане лекше. Економічна і торговельна зависимість Болгариї від Росиї се одна часть російскої проґрами.

Труднійшою представляє ся справа войскова, бо она дотикає безпосередно оборонну силу Болгариї, загрожує особистому становищу болгарских официрів. Росия буде певно осторожна і поки що не буде висилати до Болгариї ніяких Кавльбарсів. Але она має на то инший спосіб. Як звістно, домагає ся Росия того, щоби болгарским официрам, котрі яко зрадники мусїли свого часу утікати до Росиї і там нині служать у войску, позволено не лиш вернути назад до Болгариї, але й принято до болгарскої армії в тій самій ранзї, яку они мають тепер в Росиї. Річ очевидна, що ті официри, котрі мають тепер в російскій армії лиш підрядні становища, стали би в тій самій ранзї в болгарскій армії виливовими людьми, бо заняли би висші посади. В Болгариї, як звістно, нема ґенералів, а їх місця займають лиш майори і полковники. При помочи давних зрадників удалось би Росиї відзискати поволи вплив і на болгарску армію, а з часом піддати єї під команду таки своїх, російских официрів. — Се другий плян Росиї.

До сих двох приходить ще й третий плян, а тим єсть справа церковна, церков болгарска і єї духовеньство. Що в сїй справі досї стало ся, трудно докладно знати, бо раз все робить ся тихцем, а відтак тому, що дістане ся до публичної відомости, зараз перечать. Аж гостина кн. Фердинанда в Константинополи звернула увагу на сю справу. Як звістно, зробив кн. Фердинанд візиту екуменьскому патріярхї а се всїх відразу дуже здивувало. Перед сею візитою вели ся переговори, в котрих брав участь також російский амбасадор Нелидов. Візита була подякою за депутацию екуменьского патріярхату, котра витала князя в Константинополи. Кн. Фердинанд не хотів зразу іти особисто до патріярха, лиш за порадою болгарского екзарха вислав з подякою полковника Стоянова і шефа політичної канцеляриї Добровича. Аж коли Нелидов почав конче на то наставати, пішов князь особисто до патріярха.

Се лиш голий факт, але єму чогось наразь приписано велику вагу політичну і як болгарскі так і заграничні ґазети, що се єсть перший крок до замаху на национальну церков болгарску. В слїд за тим посипались зараз заперечена. Гостина князя у патріярха, сказано, не має ніякого значіня політичного, князь не ходив до патріярха официяльно, яко князь болгарский, лиш яко приватний чоловік, навіть не в мундурі лиш в цивільнім одіню. Тимчасом в самій Болгариї не вірять тим запереченям і не перестають вказувати на то, що заносить ся на замах на национальну церков болгарску. Межи екуменьским патріярхом а болгарскою церквою єсть від 25 літ роздор. Болгарска церков відорвала ся від грецкої і для неї установлено окремого верховника в особі болгарского екзарха; нині єсть ним екзарх Йосиф, під котрого церковною властию стоять всї митрополиї і епіскопства як в самій Болгариї і Румелиї так також і в Македониї. Росия, кажуть, стремить тепер до того, щоби болгарский екзархат в Константинополи скасувати, а установити лиш краєву митрополию в Софиї, до котрої з єї ласки належали би також і чотири дотеперішні епіскопства в Македониї. Дальші болгарскі епіскопства мали би лиш тогди установляти ся, коли-б в дотичних епархиях знайшло ся бодай дві третини Болгар. Болгарска церков мала би стояти під верховною властию патріярхату.

Сей плян обдумав, кажуть, Нелидов разом

---

44)

БЕН ГУР.

ОПОВІДАНЄ З ЧАСІВ ХРИСТОВИХ.

ЛЮДВИКА ВОЛЛЄСА.

(Дальше.)

Виступивших до перегонів було тепер видко зі всїх сторін цирку; мимо того перегони ще не розпочинали ся. Шнур, намащений крейдою натягнено добре, щоби всюди однаково висів. Коли стаючі до перегонів хотіли, щоби він їх не спинив, і щоби они вже в самім початку не остали ся по заду, то мусїли доїзджати до него як раз в тій хвили, коли его спустили. Хто приїхав в тій хвили мав ту догідність, що міг дістати ся на той бік арени що від середини близько мура. Простір аж до запори виносив около двіста пятьдесять стіп; треба було бистрого ока, певної руки і спокійної розваги. Убігателї станули коло запори рівночасно. Роздав ся голос труби, люди закричали з радости — запора спустила ся; та й ані на хвильку не завчасно, бо один Месалїв кінь доторкнув ся шнура копитом. Римлянин свиснув батогом — і з окриком тріюмфу виїхав під мур, на той бік, котрим кождий хотів би їхати.

— Юпітер з нами, Юпітер з нами! — кричали Римляни з радости.

Коли Месаля навертав, зачепила бронзова головка льва на однім кінци єго оси за передню ногу бічевого коня Атинця і потрутила єго на другого. Коні сполошили ся і лишились по заду.

— Виграє, на Юпітера, виграє! — крикнув Друзус як шалений, побачивши як Месаля гонить на перед.

Атинець, спинений так хитро, мав по правім боці ще лиш Коринтийця і хотів в ту сторону навернути свою четверню; на нещастє Візантиєць зачепив колесом з лївого боку об єго віз і переверцув єго. Затріщало, роздав ся лютий крик — і нещасливого Клеанта взяли коні під ноги. Естера закрила собі очи.

А Коринтиєць та Візантиєць і Сідонець гонили дальше.

Санбаллат подивив ся за Бен Гуром а відтак відозвав ся до Друзуса і єго товаришів: „Ще раз сто сестерций на жида!

Нїхто, видко, єго не слухав. Він повторив ще раз. Але нїхто не зважав на него, бо всї дивили ся лиш на арену і одушевлені заєдно кричали: Месаля, Месаля! Юпітер з нами!

Коли Естера набрала відваги знову подивити ся, поралась громадка робітників коло Атинця, виводила єго коні і запрятувала поломаний віз. Другі несли таки самого Атинця. Присутні Греки кляли та відгрожували ся местию. Аж ось побачила Естера Бен Гура: стояв на своїм возї і їхав побіч Месалї на самім переді. За ними їхали разом Сідонець, Коринтиєць і Візантиєць. Перегони розпочались на добре. Люди аж дух заперли в собі, так дивили ся.

З початку борби о місце був Бен Гур з своїм возом з самого краю по лївій руцї. Яскраве сьвітло арени імило було єго на хвильку за очи так само як других, але відтак пізнав свого противника і зміркував єго намір. Месаля був би єго таки з'їв очима. На єго лици було видко давну єго пристрастну гордість. Коли Бен Гур навертав кіньми, постановив собі і єго противник упокорити єго за всяку цїну і на всякий спосіб, хоч би з нараженем власного житя. То само погадав собі і Бен Гур, але в нїм не кипіла пристрасть анї він не спускав ся на щастє, лиш стояв спокійно і певно на возї. Уложив собі плян і постановив виконати єго при добрій нагоді.

Так їхали они близенько побіч себе і доїзджали до другої мети. Постамент від стовпів там був каблуковатий. Тут скручувала ся дорога, а навернути кіньми як належить, уважало ся за штуку. В цирку настала глубока тишина.

Месаля кинув оком на Бен Гура і крикнув: Проч Ерос, най жиє Марс! — та замахнув ся батогом — Проч Ерос, най жиє Марс! — крикнув він ще раз і вдарив Бен Гурових арабів батогом. Ще нїколи їх нїхто так сильно не вдарив. То вже не сподобалось зрітелям і всїм стало якось дивно; але все ще були тихо і чекали кінця. Аж по хвили настало таки загальне негодоване; дехто відгрожував ся і ганив таке поступованє.

Бен Гурові коні наполошені, стали рвати ся наперед. Доси нїхто так з ними не обходив ся і они стали втїкати. Гнали вихрами!

з екуменьским патріярхом. О що тут розходить ся, легко зрозуміти. Передовсім зробити болгарске духовеньство зависимим від патріярха а тим самим і від Росиї, а відтак ослабити заходи Болгар на поли церковнім в Македониї а дати там перевагу Грекам і їх ще більше позискати для Росиї. Отсе найновійші заходи Росиї і дальший крок в независимости Болгариї по переході кн. Бориса на православіє. Що дальше буде, побачимо.

Перегляд політичний.

З днем 1 серпня має бути розвязана ґенеральна дирекция зелїзниць державних, а відтак увійде в жите нова орґанїзация, котрої проєкт вже виготовлений.

Вибір віденьского бурмістра відбуде ся дня 18 с. м. перед полуднем. Після віденьских ґазет єсть певною річию, що Люеґер буде четвертий раз вибраний, бо всї 96 антисемітских радних будуть на него голосувати. Кажуть також, що Люеґер буде затверджений на бурмістра, лиш затверджене має опізнити ся.

Відділ санїтарний, котрий Росия висилає до Абесиниї, приїхав вже до Одеси і складає ся з 80 людий. — Льондоньскі ґазети нотують вість, походячу, як кажуть, з урядових кругів росийских, після котрих Лї-Гунґ-Чанґ, що приїде на коронацию царя, привезе Росиї формальне відступлене Порту Артура. — Ґр. Ігнатєв зложив достоінство предсїдателя славяньского благотворительного комітета.

Кн. Фердинанд продовжив свою гостину в Константинополи до 13 с. м. Вертаючи з Петербурга має князь під конець сего місяця приїхати до Берлина в гостину до нїмецкого цїсаря, а відтак поїде ще до Парижа.

Новинки.

Львів дня 11 цьвітня 1896.

— **Іменованя.** Президия ц. к. Краєвої Дирекциї скарбу іменувала комісарями скарбу в IX. клясї ранґи концепістів скарбу Ч. Попеля і Йосифа Нентвіґа, а концепістом скарбу в X. клясї ранґи практиканта концептового Ст. Борецкого. — Ц. к. краєва Дирекция скарбу іменувала поборцями податковими в IX. клясї ранґи контрольорів податкових: Мик. Срочиньского, Меч. Фабіяньского, Теодора Козлова і Волод. Ясїньского; контрольорами податковими в X. клясї ранґи офіциялів податкових: Ф. Радкевича, Ст. Водзиньского, Кар. Крежлевича, Юр. Бурчицкого, Ів. Тулецкого і Мар. Заячківского; офіциялами податковими в X. клясї ранґи ад'юнктів податкових: Ем. Кишельку, Волод. Дачиньского, Макс. Сьвіжевского і Волод. Слечковского; ад'юнктами податковими в XI. клясї ранґи квієскованого ад'юнкта податкового Ст. Сроковского, провізоричного ад'юнкта податкового Мих. Лесняка і практикантів податкових: Гр. Дуяновича Волод. Щурка, Якова Люфта, Кар Ґрека і Клим. Роєвского.

— **Іспити зрілости** у всїх ґімназиях і школах реальних в Галичинї розпічнуть ся: Письменні дня 11 мая с. р. а устнї: а) в ґімназиях в Бохни дня 13 червня, в Бродах дня 10 липня, в Бережанах дня 12 червня, в Хирові дня 22 червня, в Дрогобичи дня 25 червня, в Ярославі дня 26 мая, в Яслї дня 15 червня, в Коломиї дня 5 липня, сьв. Анни в Кракові дня 26 мая, сьв. Яцка в Кракові дня 1 червня, III. в Кракові дня 26 мая, рускій у Львові дня 17 червня, II. у Львові дня 8 червня, Франц Йосифа у Львові дня 8 червня, IV. у Львові дня 5 червня, в Новім Сянчи дня 18 червня, польскій в Перемишли дня 28 мая, рускій в Перемишли дня 5 червня, в Ряшеві дня 26 мая, в Самборі дня 1 липня, в Саноцї дня 2 липня, в Станїславові дня 27 червня, в Стрию дня 20 червня, в Терпополи дня 22 червня, в Тарнові дня 8 червня, в Вадовицях дня 8 червня, в Золочеві дня 12 липня; б) в школах реальних: в Кракові дня 18 червня, у Львові дня 8 червня, в Станїславові дня 30 червня.

— **Грізний огонь** вибух вчера пополудни в Сокільниках під Львовом. На ратунок поспішила міска львівска сторожа пожарна і по 4-годинній роботї угасила огонь, котрий знищив 7 загород з господарскими будинками.

— **Самоубийниця**, котра як ми оногди доносили, кинула ся дня 6 с. м. під колеса особового поїзду між Золочевом а Княжим, називала ся Юлїя Ґуґоєвска, походила з Тарнова і мала 20 лїт. Мешкала в Золочеві, а причиною самоубийства мав бути жаль по судженім, котрий перед кількома тиждням відобрав собі жите.

— **Самоубийство.** В Радівцях на Буковинї відобрав собі жите вистрілом з револьверу 17-лїтний ученик VII кляси ґімназияльної Альфред Рудник, одинак, син повітового лїкаря.

— **Шайку злочинцїв** зложену з 22 людий арештовано сими днями в Загребі. Тота шайка бушувала в околици вже 19 лїт і була пострахом цїлої околицї. Ій закидають сїм мордів, між иншими і одного спільника-розбійника котрий їх зрадив.

— **Живцем погребаний.** „Харковскія Відомости“ подають таку траґічну пригоду одного молодця: Молодець той, провівши вечер з товаришами, так щиро віддав данину Бакхови, що ледви доплїв ся до дому. На постїль положити ся вже не мав сили; звалив ся перед постїлю з того боку, куда спав ногами, і всунув ся під ню, певно думаючи, що сунесь горі постїлю. Заснув. Пізно по півночи люди в сумежній комнатї чули довший час якесь шамотанє в комнатї молодця, але не богато звертали на се уваги; вкінци доходить їх зойк: „Боже, Боже! я гину!“ Зірвались, добулись до комнати. На постели нема нїкого; розглянулись лучше — молодець під ліжком. Витягнули єго і аж остовпіли; чорне волося на голові, молодця посивіло блїдий як труп, переляканий дрожав мов листь осиковий. Неборак, коли під ліжком серед задухи пробудив ся, певно по якімсь страшнім снї, і ще не витверезений, почав шукати собі більше простору, зміркував, що він — в домовинї! З одного боку ліжка стїна, з другого стояв куфер, у головах стїна — все те навело молодця на пересьвідчене, що єго живого закопали.... З того й посивів за кілька годин тяжкої муки і запав у горячку....

— **Дорога похибка**. З Парижа доносять о такій пригодї: Перед судом присяжних в Дріе відбував ся перед недавним часом процес о убийство, котрий коштував не менше як 60.000 франків. Убийства доконав злочинець в Арґентинї, в Америцї, отже суд, аби не було нїякого сумнїву в доказах вини злочинця, спровадив всїх сьвідків аж з Арґентини. Обжалованого засуджено! Тимчасом трибунал касацийний зніс передількома днями засуд першої інстанциї, а то з тої причини, що один з судиїв присяжних не мав ще приписаних 30 лїт віку. В наслїдок тої похибки при укладаню листи судиїв викинено на марне 60.000 франків і при новім процесї треба буде хиба ще раз тілько видати, щоби єго так совістно перевести як першим разом.

Всякий досьвід в житю чоловіка може придати ся: Бен Гур вправив при веслї добре свої руки, а то єму тепер придало ся. Трясене воза не було нїчим супротив того, як розбурхане море носить кораблем. — Він стояв просто, попустив поводи коням і промавляючи до них старав ся навернути ними лагідно на небезпечнім місци. Незадовго опанував їх знову. Та не лиш то: коли вертаючи назад доїздив до першої мети, станув знову побіч Месалї а тим позискав собі знову прихильність у всїх зрітелів, що не були Римлянами. Месаля видячи то не мав вже відваги ужити знову того підлого способу як перед тим.

Коли вози їхали попри Естеру, кинула она оком на Бен Гура; він був трохи блїдий, але голову підніс трохи висше як звичайно, впрочім не було на нїм слїдно нїякої зміни.

Коли об'їхали перший раз доокола, вилїз якийсь чоловік на мур на західнім кінци і здоймив звідтам кулю; так само здоймив на противнім кінци рибу. То повторило ся за другою і третою об'їздкою.

За третим разом держав ся Месаля все ще боком від середини коло мура. Бен Гур їхав коло него, а прочі їхали за ними. Були то ніби подвійні перегони, які опісля були в звичаю в Римі: Месаля і Бен Гур переганяли ся з тамтими другими.

Почалась пята об'їздка. Сим разом удало ся Сідонцеви станути побіч Бен Гура, але незадовго лишив ся він знову позаду.

За шестим разом задержали знову то саме становище, лиш їхали ще скорше; і поводатори і конї, видко, міркували, що надходить рішаюча хвиля та що тепер розходить ся вже о побіду. Зрітелї стали тепер вже побоювати ся о жида. Вихиляли ся із своїх місць і з неспокоєм споглядали за обома соперниками.

— Сто сестерциїв на жида! — крикнув Санбаллат до Римлян на трибунї коло консуля. Нїхто єму не відповів.

— Талент! — Пять талєнтів! — Десять! — Вибирайте! — кликав він до них і визиваючо показував їм табличку.

— Приймаю твої сестерциї — відозвав ся наконець якийсь молодий Римлянин і брав ся писати.

— Дай спокій, не закладай ся! — остерігав єго приятель.

— Чому нї?

— Месаля осягнув вже найбільшу скорість. Дивись, як вихиляє ся поза віз і пускає поводи коням! А подивись знов на жида!

Римлянин глянув на жида. — На Геркулеса! — крикнув він стративши відвагу — той пес держить поводи з цїлої сили! Коли боги не поможуть нашому приятелеви, то жид єго побідить. — Нї, таки нї! Юпітер з нами, дивись, Юпітер з нами!

Всї Римляни підхопили сей оклик і закричали, що аж цїлий цирк затряс ся.

Месаля, хоч і осягнув вже найбільшу скорість, але при тім і вихопив ся трохи наперед. Єго конї поспускали голови, а черевами аж ніби землї дотикали; ніздря їм почервонїлись і ніби як грань сьвітились, очи їм аж мало на верх не повилазили. Чи довго ще витревають? — Ще лиш зачалась шеста об'їздка. — Гнали дальше! — Коли доїхали до другої мети, навернув Бен Гур своїми кіньми поза віз свого противника. Приятелї Месалї аж не знали, що собі робити з радости, кричали з цїлої сили та вимахували хустками. Санбаллатови предкладано тілько закладів, що він аж не міг їх борзо позаписувати.

Маллух сидів на ґалериї понад тріюмфальною брамою. Єго взяв ся вже неспокій і він тратив надію. Він пригадав собі, що Бен Гур казав єму уважати на закрут при стовпах від заходу. Але вже розпочала ся шеста об'їздка, а ще не стало ся нїчого. Противно, Бен Гур ледви вже держав ся з заду за возом свого ворога.

Сімонїдес і єго товариство сидїли спокійно. Торговельник сидїв спустивши голову в долину. Ілдерім перебирав в бородї, а брови насунув на очи. Естера ледви дихала. Одна Ірас була весела.

Коли за шестим разом вертали назад, їхали так само. Месаля, боячись стратити місце, держав ся близько мура — лиш аби о одну стопу поступив ся дальше на ліво, віз єго розбив би ся. Коли минули закрут, то Бен Гур їхав точно за слїдом від воза Месалї. Естера знов єго побачила; він був тепер ще блїдший. Але Сімонїдес, мудрійший від Естери, відозвав ся до Ілдеріма:

— Він щось вже придумав; я то виджу по єго лици!

А Ілдерім відповів:

— Видиш, які они бистрі, анї трохи не змучені! На величавість божу, друже! Они ще не бігли, але тепер уважай!

Осталась ще одна куля і одна риба. Зрітелї відотхнули: приходив вже початок кінця. Сідонець хотїв вирвати ся наперед, але й на тім скінчило ся. Так само не удало ся Коринтийцеви і Візантийцеви. Всї з виімкою Римлян покладали надїю на Бен Гура і давали єму то пізнати своїми окликами.

— Бен Гур, Бен Гур — кричали они. — Щасть Боже! Берись до мура, попусти поводи арабам!

Але він чи їх не чув, чи вже не міг нї-

Господарство, промисл і торговля.

Добрі ради.

Коли що сїяти? Сїйба в пору має значний вплив на урожай, а злий урожай буває дуже часто наслїдком того, що не в пору сїяло ся. Коли сїє ся за рано, то насїнє задля браку теплоти в земли дуже довго не сходить і або гниє, або коли зійде то буряи его заглушує. На тяжких ґрунтах, котрі поволи обсихають і трудно огріваають ся, треба довше підождати з сїйбою, як на ґрунтах пісковатих, котрі і борзо обсихають і борзо огрівають ся; такі ґрунти треба длятого борзо обсївати. Головна річ при сїйбі в тім, щоби земля під всяке насїнє була так оброблена, як того кождий рід насїня потребує. Насїнє, котре для скільченя потребує богато вогкости, як н. пр.: горох, ленча, вика, біб, конюшина і таке котре потребує довше рости, а приморозки не дуже ему шкодять, як н. пр. яра пшениця, яре жито і овес треба сїяти найранше. Ячмінь, бураки, моркву, мак, лен, сїє ся звичайно від початку до кінця цьвітня; з кукурузою, просом, коноплями, гречкою і тютюном треба зачекати аж до початку мая, бо сї ростини потребують більшого тепла.

Насїнє моркви сїє ся трудно, бо магачики і длятого найлїпше перемішати его з вогким піском, а відтак сїяти осторожно, щоби засїв не випав за густо. Скородити граблями не добре, бо можна стягнути все насїнє; найлїпше присипати его легко землею а відтак приплескати землю дошкою. Насїнє моркви сходить аж в кілька недїль. Хто хоче, щоби до тиждня зійшло, нехай намочить его на 24 годин в гноївцї розпущеній по половинї з водою.

Що то єсть „добрий тон“? Припятий звичай в поведеню людий, в їх обходї з другими, в бесїдї, рухах, в уживаню одежи і взагалї в цїлім способі житя, котрий надає чоловікови висшого, благороднїйшого значіня, називаємо „добрим тоном“. Але добрий тон єсть лиш тогди добрий, коли дїйстно ублагороднює чоловіка, а не лиш поверховно закриває низькість способу мисленя або навіть підлоту характеру та не служить лиш до того, щоби хтось ним вивисшав себе понад других, мав других вже за нїзащо. Доброго тону треба учити ся і до него привикати, але і зважати на то, щоби він був дїйстно добрий і не виставляв чоловіка лиш на сьміх. Був час, коли молодїж по великих містах хотїла тим відзначувати ся від других, що ідучи улицею удавала, що ніби то спотикає ся. Ну, се чей не „добрий“, але „злий“ тон, крайна глупота. Наші урльопники вертаючи з міста на села заносять також „добрий тон“: засадит шапку на бакер, задре ніс і вже встидає ся рідною мовою говорити до давних знакомих і товаришів, але переплїтає ей чужими словами, бо гадає, що він тим вже щось лїпшого, як другі. Хто хоче знати, що значить правдивий „добрий тон“ нехай запамятає собі хоч отсих кілька правил для житя: Не встидай ся рідної мови і не цурай ся еї. Старай ся убирати свої гадки в красні слова, а поганих слів вистерігай ся і не уживай їх. Приставай лиш з добрими. Не суди людий, а себе не вихвалюй, не слухай плїтнї і не передавай еї другим. Не розставай ся з нїким в гнїві. Будь вирозумілий для кождого і вибачай кождому. Не надуживай нїколи довіря других. Будь щирий для кождого. Не обіцюй нїчого, чого не можеш додержати. Не відповідай, коли тебе не питають. На чемне питанє відповідай чемно. Не мішай ся до чужої справи. Не винитуй слуг або дїтий о то, що у кого дїє ся, а що тебе не повинно обходити. Не пригадуй нїкому, що ти ему доброго зробив і не вимавляй ему дарунків. Не давай нїкому дарунків на то, щоби він відтак тобі давав. Не заглядай нїкому в зуби і не наставляй руки. Вдоволяй ся малим, але своїм і честно запрацьованим. Не радуй ся і не сьмій ся з нещастя других. Не пхай ся, де тебе не просять. Отсе значить — „добрий тон“.

Масть на нервові болї в крижах, на корчі жолудкові, здуте і т. п.: Взяти сухого зіля, розмарину, майорану і рути, кождого по 9 ґрамів і потовчи на мілкий порошок; відтак розтопити на грани 5 дека баранячого лою, 10 дека чистого несоленого смальцю, по 4 і пів дека розмаринового і ялївцевого олїю і все то разом вимішати добре на масть. Тою мастию треба розмащувати крижі, живіт і взагалї ту часть тїла, де чує ся первовий біль. Коли комусь відоймило руку або ногу, добре також розмащувати сею мастию.

Як полякерувати шкільну таблицю? Бере ся пів лїтри спіритусу і додає ся до него 65 до 70 ґрамів шеляку, а коли шеляк розпустить ся, додає ся ще 6 до 7 ґрамів кінрусу (соснової саджі) і пів грама або ґрам мілко розтертої, доброї крейди. Має ся отже лякер, котрим лякерує ся таблицю уживаючи до того грубого пендзля і розтираючи его по таблици рівномірно раз коло разу. Коли лякер висхне, можна ще таблицю полїнїювати червоними лїніями. До того робить ся в подібний спосіб мішанину зі спіритусу, шеляку і мінїї (Mennige, червона краска з олова). Лїнїї треба насамперед визначити на боках таблицї, червоним олївцем, щоби їх відтак можна вигягнути рівно тонким пензлем до приложеної довгої лїнїї, котру треба зручно держати, так, щоби намальована лїнія була всюди однаково груба і не поробились плями. Пунктовані таблицї до ґеометриї робить ся в той спосіб, що насамперед на боках таблицї відзначуєсь рівні части, бере ся собі когось до помочи і мастить ся шпаґат крейдою, а відтак прикладає ся его до значків, натягає ся добре, бере ся его на середині таблицї в два пальцї, відтягає ся і пускає ся, щоби лишив на таблици слїд крейди. Так перелїнює ся таблицю вздовж і впоперек, а де лїнїї перетинають ся, там робить ся червоні точки повисшою фарбою.

Чорнило до шкільного ужитку: Бере ся на вагу 30 частий нїґрозини (анілїнова краска, котру купує ся в торговли материялів), 920 частий води і 50 частий оцту з дерева і то все мішає ся разом.

Замащені карти можна очистити бензиною. Бере ся дрібку вати, мачає ся в бензину і витирає ся карти нею раз коло раз. Лїва сторона карти дасть ся легко очистити, але при чищеню правої треба осторожно чистити і оминати очка на карті, бо краска на них може легко пустити і замастити цїлу карту. При малїй зручности і осторожности можна карти дуже добре очистити.

чого зробити, бо вже уїхав половину дороги, а все ще не виступив наперед. Доїхали до другої мети — все ще так само.

На закруті став Месаля навертати кіньми на лїво і мусїв длятого конче їхати трохи поволїйше. Він був веселий: Рим буде тріюмфувати! О шість сот стіп дальше, коло трох стовпів усьміхались вже ему слава, богатство, висше становище і побіда з ненависти тим милїйша. — В сїй хвили побачив Маллух з гори, як Бен Гур нахилив ся наперед і попустив поводи своїм коням. Свиснув батогом понад ними але їх анї не рушив. Конї полетїли вихрами — всї як один: в однїй хвили станули побіч Римлянина. Месаля зачув то, але на небезпечнім місци не важив ся оглянутись та подивитись, що робить Бен Гур. З гори давали ему знак, але він серед крику чув лиш голос Бен Гура, котрий в старій арамейскій мові шейха відзивав ся до коний:

— Борзо Атаір! Гони Ріґель! А ти Антарес, хочеш може ставати? Слазно Альдебаран! Добрі коники! Чую вже, як в наметах співають дїти і жінки пісню побіди про вызвіди Атаір, Антарес, Ріґель і Альдебаран! — Славно, мої любчики! Завтра поїдемо домів під чорний намет! Стало ся! Ми упокорили гордого! Рука що нас била, лягла тепер в пороси! Наша побіда, наша слава! Дїло скінчене! Стійте!

Ще нїколи не стало ся щось такого так борзо і в так простий спосіб. Месаля мав як раз докінчити закрут около мети; щоби єго перегонити мусїв Бен Гур переїхати ему дорогу і то в як найкоротшім відступі. Тисячі зрителів зміркували то і були сьвідками, як він до того взяв ся. Четверня пігнала попри Месалю. Колесо Бен Гура зачепило об колесо Месалї — щось трісло на цїлий цирк — і віз Римлянина лежав поломаний на кусні в піску. Сам Месаля замотав ся в поводи і упав під віз. Стало ще страшнїйше, бо Сідонець не міг здержати своїх коний і з цїлою силою виїхав на Римлянина. Месаля стараючись підняти ся з землї, побачив ще як-раз, як Коринтиєць і Візантиєць поїхали за Бен Гуром, котрий анї хвильки не задержав ся.

Люди в цирку підняли грімкий оклик радости і признаня та аж на лавки повилазили. Месаля лежав тимчасом на земли коло розбитого воза під копитами своїх коний. Здавало ся, що він погиб. Всїх очи були звернені на Бен Гура. Мало хто добачив, як він навернув кіньми трохи на лїво і зелїзом окутою осею свого воза зачепив о колесо свого противника. Лиш то виділи всї по нїм, що він змінив ся був, коли приговорював своїм коням. — То-ж то були перегони! Здавало ся, що то лев скаче, так гнала четверня. Коринтиєць і Візантиєць не доїхали ще й до половини дороги, коли Бен Гур станув вже коло мети.

Бен Гур побідив!

Консуль встав. Зрителї аж охрипли, так кричали. Проводир ігрищ зійшов із свого місця і увінчав побідителїв.

Бен Гур глянув в гору і побачив Сімонїдеса та его товариство. Они кивали до него. Естера сидїла спокійно на своїм місци. Ірас повитала его усьміхом — котрий, як знаємо, був первістно призначений для Месалї.

Тепер уставилась процесия і серед окликів товпи вийшла тріюмфальною брамою. Так закінчив ся день.

(Дальше буде).

ТЕЛЕҐРАМИ.

Будапешт 11 цьвітня. При вчерашних переговорах межи угорскими а австрийскими мінїстрами прийшло до порозуміня в справі контінґенту спіритусового і в справі тарифи.

Кастельнуово 11 цьвітня. Вчера приплив яхт „Гогенцоллерн“ до Котарскої Боки з цїсарем нїмецким і его родиною. Цїсаря повитав намістник Давид. По полудни поїхав цїсар до Венеції.

Берлин 11 цьвітня. Nordd. Allg. Ztg. каже, що установлене нїмецкого консуляту для Галичини і Буковини у Львові викликала потреба торговельних відносин, а потреба того консуляту давала ся вже від давна відчувати.

Венеция 11 цьвітня. Вчера вечером приїхав тут король італїяньский з женою і наслїдником престола. З королем приїхав мінїстер Рудінї. Короля повитали мінїстри Брін, Сермонета, сенатори і посли та велике множество народа.

Рух поїздів зелїзничих

ажний від 1 мая 1895, після середно-европ. год.

Відходять до

	Поспішні			Особові			
Кракова	8·40	2·50	11·	4·55	10·25	6·45	—
Підволочиск	—	1·56	5·46	—	9·50	10·20	—
Підвол. з Підзам.	—	2·10	6·	—	10·14	10·44	—
Черновець	6·15	—	—	10·30	2·40	—	—
Черновець що понедїлка	—	—	—	10·35	—	—	—
Стрия	—	—	—	5·25	9·33	—	7·38
Сколього і Стрия	—	—	—	—	—	3·00	—
Белзця				9·15	7·10		

Числа підчеркнені, означають пору нічну від 6 год. вечером до 5 год. 59 мін. рано.

Час подаємо після годинника середно-европейского; він різнить ся о 36 минут від львівского: коли на зелїзници 12 год., то на львівскім годиннику 12 год. і 36 мін.

Поїзд блискавичний зі Львова 8·40 рано, в Кракові 1·48 по полудни, у Відни 8·56 вечер.

За редакцию відповідає: Адам Креховецкий.

І Н С Е Р А Т И.

КАТРАЙНЕРА
КНАЙПА-СОЛОДОВА-КАВА

есть
яко примішка до Кави
одинокимъ найздоровшимъ напиткомъ.

Достати можна всюды: ½ Кила 25 кр.

Перестoрога! По причинѣ безвартостныхъ наслѣдованъ прошу звертати увагу на оригинальнѣ пакеты съ именемъ

КАТРАЙНЕРЪ

Бюро дневників і оголошень

Л. ПЛЬОНА

у Львові

улиця Кароля Людвика ч. 9.

приймає

абонамент на всі дневники

по цінах оригінальних.

Берненьскі

СУКНА

Материї модні
і РЕШТКИ.

Найдешевше жерело закупна найгустовнійших і найлучших фабрикатів.

Жадати належить

богатих колекций найновших материй весняних і літних, камгарнових, шевіотових і найлучшого льодену зі складу ц. к. уприв. фабрик товарів з найлучшої вовни і сукна виборового у

МОРИЦА ШВАРЦА
в Цвіттау (Берно.)

Всякі сукна уніформові для товариств. 27

І найменшу скількість висилає ся. Неподобаючий ся товар приймає ся назад. Взірці франко. Висилка за побранем.

Тисячні признаня.

Взірці на котрі нічого не замовляє ся, прошу звернути.

Трава медова
(Nolcus lanatus)

власної збірки в обшару двірского **Борівна**, насіне свіже і певне на ґрунта сухі або мокрі, цілком лихі, на пасовиска **дуже** добра ростина, [illegible] трвале кілька літ. Один корець враз з міхом коштує **4 зр. а. в.**, при закупні **нараз 10 корців** додає ся корець, безплатно — на вагу 100 кільо 30 зр. Замовленя виконує **І. Бульсевич**, склад насіня в Бохни. 25

Правдиве, если золотисто лякерована пушка має на червонім поли повисшу марку охорону.

Правдива, мити ся даюча
французка
маса підлогова

есть найлучшим і найдешевшим средством домовим до запущаня паркетів, підлог мягких лякерованих і повлечених ілїнолеум. Сохне сейчас і дає без щітки зеркальний полиск. На складі безбарвна, ясно-жовта, жовта, темно-жовта, червена і оріхова.

Ціна за пушку 1 зр. 60 кр., 85 кр. і 45 кр. Одинокий продуцент

Schneider & Comp.
Відень V/2.

До набутя: у **Вольфа Чена у Львові**, Тадея Шарфа, Владислав Брах в **Тарнові**, Гіполит Сковроньский в **Тернополи**, Теофіля Яблоньского в **Дрогобичі**, І. Костеркевича вдови в **Новім Санчи**, Лехицкого і Костеркевича в **Стрию**, Овіяса Айснера і Льва Букетиньского в **Самборі** Райм і Фрідріх, Друбнер Роман в **Кракові** і у всїх більших торговлях корінних, дроґериях і складах фарб. 40

Бюро оголошень і дневників

приймає

ОГОЛОШЕНЯ

до всїх дневників

по цїнах оригінальних.

До **Народної Часописи, Ґазети Львівскої, і Przeglądy** може лише се бюро анонси приймати.

С. Кельсен у Відни

поручає:

Кльосети з перепливом води і без того. — Рури кльосетові. — Каналові насади з патентовим замкненєм.— Збірники на воду. — Комплєтні уряджения купелеві. — Вентілятори. — Прибори до водотягів, як також рури ляні і ковані. — Помпи, фонтани і всякі арматури.

Заступники для Галичини і Буковини

ГЕРМАН ГАМЕЛЬ у Львові Пасаж Гавсмана ч. 8

На жадане висилає ся катальоґи.

З друкарні В. Лозиньского під зарядом В. І. Вебера.